

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kaszubska książka i literatura dla dzieci		8.0.13380	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Ewa Pomirska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Ćw. audytoryjne		15 godz. - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		5 godz. - przygotowanie do zajęć	
zajęcia w sali dydaktycznej		5 godz. - przygotowanie do pracy zaliczeniowej	
Liczba godzin		Razem: 25 godzin = 1 ECTS	
Ćw. audytoryjne: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- kaszubski w wymiarze 20.00%	
		- polski w wymiarze 80.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Zaliczenie na ocenę	
- Dyskusja		Formy zaliczenia	
- Praca w grupach		wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
- Rozwiązywanie zadań		Podstawowe kryteria oceny	
		obecność i aktywny udział w zajęciach (w tym lektura do samodzielnego studiowania) – 40%;	
		praca zaliczeniowa – 60%.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	Praca zaliczeniowa	Dyskusja na zajęciach	
		Wiedza	
K_W06	+	+	
K_W07	+	+	
		Umiejętności	
K_U03	+	+	
K_U09	+	+	
		Kompetencje społeczne	
K_K01		+	
K_K10	+	+	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			

A. Wymagania formalne

brak wymagań formalnych

B. Wymagania wstępne

brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Poznanie autorów i dzieł kaszubskiej literatury dla dzieci, zróżnicowania form i gatunków współczesnej kaszubskiej książki dziecięcej, trendów i kierunków rozwoju rynku kaszubskiej książki dla młodych czytelników.

Treści programowe

Gatunki literatury kaszubskiej dla dzieci i młodzieży:

baśnie, legendy, podania (adaptacje tekstów folklorystycznych, zbiory współczesne) jako źródło wiedzy o specyfice kultury regionu. Ludowe wątki, motywy i tematy w twórczości dla dzieci.

poezja ludowa (kołysanki, wyliczanki, piosenki), współczesna kaszubska liryka dla dzieci.

Kaszuby i ich mitologizacja jako czasoprzestrzeni dzieciństwa.

Teksty literackie w podręcznikach do nauki języka kaszubskiego w szkole podstawowej.

Tłumaczenia światowej literatury dla dzieci na język kaszubski.

Twórczość dla dzieci pisarzy pomorskich – Jana Drzeżdżona, Jana Piepki, Anny Łajming, Stanisława Jankego, Zbigniewa Żakiewicza.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia):**

Nagel A., Bajki i bajeczki. Bôjczy i bôjeczci, Gdynia 2011.

Zakłëta stëgna. Bajki kaszubskie, oprac. J. Samp, Gdańsk 1985.

Mësła dzecka; Antologio kaszëbszczich wiërtzów..., Zebrelë... E. i E. Prëczkòwscë, Banino 2001. [Antologia wierszy kaszubskich dla dzieci i młodzieży].

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Łajming A., Bajki, Gdańsk 1996.

Piepka J., Mòja kòtka – mój kòt, Gdańsk 1983.

Sędzicki F., Baśnie kaszubskie.

Trepczyk J., Ukłòdk dlò dzòtk, Gdańsk 1975.

Żakiewicz Z., Latarnia dziadka Utopka, Warszawa 1987.

Jan Brzechwa, Brzechwa dzecoma (tłum. na kaszubski: T. Fopke).

Tomasz Fopke, wybór wierszy i piosenek.

Stanisław Janke, Krôjczy pòjczy, wybrane utwory.

Stanisław Janke, Żuzónka jak mrzónka. Kołysanka z marzeń, wybrane utwory.

Janusz Mamelski, Żëcé dzecy. Życie dzieci. Kaszubskie wierszyki dla dzieci, wybrane utwory.

Alojzy Nagel, Bajki i bajeczki. Bôjczy i bôjeczci.

Alojzy Nagel, wybór opowiadań.

Jan Piepka, Moja kotka, mój kot, wybrane utwory.

Jerzy Samp, Zakłëta stëgna. Bajki kaszubskie, wybrane utwory.

Jan Trepczyk, Ukłòdk dlò dzòtk, wybrane utwory.

Ewa Warmowska, wybór wierszy i opowiadań.

Marzena Dembek, Mój słowôrz.

Inne legendy, bajki i podania ludowe lub autorskie (np. z: Janusz Mamelski Legendy kaszubskie. Kaszëbszczë legeńdë).

Utwory literackie podkreślające identyfikację wspólnotową (np. B. Sychta, Kaszëba bël mój tatka, A. Labuda, Chto..., J. Trepczyk, Stark, E. Warmowska, Mòli ricërz).

Hieronim Derdowski, Ò panu Czôrlińszim, co do Pùcka pò sęcë jachòt, fragmenty.

Augustyn Dominik, Domienikòwë pòwiòstczci. Opowieści Dominika, wybrane utwory.

Jan Drzeżdżon, Brawãdë, wybrane utwory.

Jan Drzeżdżon, wybrane wiersze i fragmenty utworów prozatorskich.

Leon Heyke, wybór wierszy.

Stanisław Janke, wybór wierszy.

Jan Karnowski, wybór wierszy.

Roman Kucharski, Jón Natrzecy, Szczeniã Swiãców (komiks historyczny).

Róman Kùcharsczci, Maja Nowotnik, Akademiò Błotowëch Żółwiów (komiks dla dzieci).

Aleksander Labuda, Bogowie i duchy naszych przodków/W kręgu mitologii kaszubskiej.

Aleksander Labuda, Guczów Mack gòdò, wybrane felietony.

Anna Łajming, Czterolistna koniczyna, wybrane opowiadania.

Aleksander Majkowski, Żëcé i przigòdë Remùsa, fragmenty.

Aleksander Majkowski, Życie i przygody Remusa (w tłumaczeniu Lecha Bądkowskiego – całość dla klasy VIII).

Janusz Mameliski, Mack.

Danuta Stanulewicz, Balbina z IV B.

Jan Trepczyk, wybrane wiersze.

W krainie baśni i bajek kaszubskich, red. B. Ugowska.

Ewa Warmowska, wybór wierszy.

B. Literatura uzupełniająca:

Literatura Wybrzeża po 1980 roku, red. T. Arendt i K. Turo, Pelplin 2004.

Òpòwiédz mie bôjkã... Opowiedz mi bajkę... oprac. dr Dušan-Vladislav Paždjerski, Danuta Pioch, Gdańsk 2010 (z płytą).

Samp J., Mitopeje Pobrzeża Bałtyku, Gdańsk 2009.

Ugowska B., W krainie baśni i bajek kaszubskich, Gdańsk 2009.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W06, K_W07

K_U03, K_U09

K_K01, K_K10

Wiedza

Student:

- identyfikuje i rozpoznaje miejsce kaszubskiej literatury dziecięcej w obszarze historii i literatury polskiej (K_W06);
- potrafi samodzielnie zanalizować tekst literatury dla dzieci (wiersz, bajkę, opowiadanie), dobrać odpowiednie teksty do nauczania na każdym etapie nauki szkolnej (K_W06);
- charakteryzuje zjawiska współczesnego życia literackiego i kulturalnego na Pomorzu; rozumie, potrafi opisać i wyjaśnić znaczenie edukacji regionalnej i międzykulturowej oraz rozpoznaje sposoby jej praktycznego zastosowania w pracy zawodowej (K_W06);
- ma świadomość wartości literatury dla ochrony dziedzictwa narodowego (K_W06);
- potrafi wymienić, opisać i scharakteryzować gatunki i formy kaszubskiej literatury dla dzieci (K_W07).

Umiejętności

Student:

- potrafi wyszukać z różnych źródeł (antologii, zbiorów, czasopism, zasobów elektronicznych) teksty kaszubskie przeznaczone dla dzieci, potrafi je analizować i interpretować zgodnie z zasadami badania tekstów literackich, z uwzględnieniem specyfiki dotyczącej metodologii badawczych literatury dziecięcej, wskazać ich znaczenie i ocenić przydatność np. w praktyce nauczycielskiej (K_U03);
- posiada umiejętność formułowania własnych wniosków na temat wybranych zagadnień (charakterystyka, funkcje, znaczenie kaszubskiej literatury dziecięcej), potrafi w mowie i w piśmie (w języku polskim i kaszubskim) opisać, analizować i interpretować (z wykorzystaniem opracowań naukowych) motywy, wątki, tematy oraz formy kaszubskiej literatury dla dzieci (K_U03);
- potrafi ustnie opowiadać o dawnych i współczesnych kaszubskich tekstach dla dzieci, potrafi wskazać związki między kaszubską literaturą dziecięcą a folklorem kaszubskim i innych regionów Polski (K_U09).

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

- potrafi określić zakres posiadanej przez siebie wiedzy w zakresie literatury kaszubskiej dla dzieci i młodzieży; jest gotów uzupełniać wiedzę m.in. przez czytanie lektur uzupełniających (K_K01);
- jest na bieżąco z kaszubską literaturą dla dzieci i młodzieży oraz potrzebami czytelnictwami tej grupy odbiorców (K_K10).

Kontakt

monika.pomirska@ug.edu.pl